

Vergaderjaar 2018–2019

31 288

Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid

Nr. 671

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 december 2018

Op 20 september jl. heeft de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap mij verzocht te reageren op een burgervraag inzake tegemoetkoming met halvering collegegeld eerstejaars hoger onderwijs studiejaar 2018–2019 en voorwaarden compensatie gekoppeld aan aanvraag van studielening.

Vragen

Er wordt gevraagd naar de voorwaarden om in aanmerking te komen voor halvering collegegeld. De vraagsteller geeft aan dat zijn dochter in 2016 twee dagen ingeschreven is geweest aan de studie psychologie. Zijn dochter kan geen aanspraak maken op de halvering collegegeld omdat zij eerder ingeschreven is geweest. Daarnaast wordt gevraagd naar een toelichting op de studievoorschotvouchers.

Voorwaarden halvering collegegeld

De halvering collegegeld is ingevoerd per studiejaar 2018–2019, dat begint op 1 september 2018. Studenten die zich op dat moment voor het eerst inschrijven in het bekostigd hoger onderwijs hebben recht op een jaar halvering collegegeld en een extra jaar halvering collegegeld indien zij op enig moment kiezen voor een lerarenopleiding. Indien een student voor 1 september 2018 ingeschreven stond in het bekostigd hoger onderwijs bestaat er geen recht op halvering.

Bij iedere nieuwe maatregel is de afbakening een discussiepunt. Welke afbakening ook wordt gekozen er zullen helaas altijd groepen zijn die buiten een nieuwe regeling vallen. Het vergroten van de doelgroep of het maken van extra uitzonderingen heeft budgettaire consequenties. De regering heeft in het regeerakkoord getracht de beschikbare middelen

voor onderwijs zo goed mogelijk te verdelen over verschillende investeringen in onderwijs. Zo zijn de salarissen voor docenten in het basisonderwijs verhoogd, zijn er middelen beschikbaar gesteld voor werkdrukvermindering en is geïnvesteerd in de halvering van het collegegeld in het eerste jaar, waarbij daarnaast extra is ingezet op een extra jaar halvering bij alle lerarenopleidingen.

De enige mogelijkheid voor het maken van een uitzondering voor studenten was het opnemen van een hardheidsclausule, waarbij instellingen zelf kunnen bepalen of ze op basis van voorwaarden toch een halvering zouden kunnen geven aan studenten. Nadeel hiervan is dan dat een student in Groningen anders beoordeeld kan worden dan een student in Amsterdam. Daarom is ervoor gekozen geen uitzonderingen toe te staan.

Studievoorschotvouchers

Met spijt lees ik dat de vraagsteller na gesprekken met medewerkers van de overheid geen duidelijkheid heeft gekregen over het recht op de studievoorschotvoucher.

Allereerst geef ik aan dat de studievoorschotvoucher geen compensatie is voor studenten die niet in aanmerking komen voor halvering collegegeld. De studievoorschotvoucher komt voort uit de Wet studievoorschot hoger onderwijs. De opbrengst van het studievoorschot wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het hoger onderwijs. Deze middelen zijn vanaf 2018 beschikbaar. De eerste groepen studenten die onder het nieuwe studievoorschotstelsel vallen, konden daardoor nog niet volop profiteren van deze investeringen, terwijl ze ook geen recht meer hadden op de basisbeurs. Daarom is voor de eerste vier cohorten studenten die vallen onder het studievoorschot geregeld dat zij recht hebben op een «studievoucher» van eenmalig € 2.000. De studievoucher is bedoeld om deze (vier cohorten) studenten tegemoet te komen. De voucher kan 5 tot 10 jaar na het afstuderen worden gebruikt voor bijscholing.

Eén van de voorwaarden voor een voucher is dat een student voor het eerst studiefinanciering heeft gekregen voor een bachelorstudie in de periode van september 2015 tot en met augustus 2019. De student moet dus een vorm van reguliere studiefinanciering hebben ontvangen; voor het hoger onderwijs kan dit bestaan uit de reisvoorziening (ook wel de ov-studentenkaart genoemd), een eventuele aanvullende beurs, een eventuele eenoudertoeslag, of een lening. Een aanvullende voorwaarde is dat de voucher wordt verstrekt aan studenten die een hbo-bachelor diploma of een wo-bachelor- en wo-master diploma hebben gehaald.

Studenten krijgen, na het afstuderen, wanneer zij voldoen aan bovenstaande voorwaarden een brief van de Dienst Uitvoering Onderwijs. De voucher hoeft dus niet apart aangevraagd te worden. De voucher is studentgebonden en is niet uitwisselbaar. De exacte aanvraagprocedure wordt nog nader uitgewerkt. Wanneer hierover meer bekend is komt ook meer informatie op de website van de rijksoverheid.

Wanneer de dochter van de vraagsteller bij de start van haar studie in 2016 of nu in 2018 studiefinanciering heeft aangevraagd dan heeft zij na afstuderen recht op een studievoorschotvoucher.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven